

TANTÁRGYI ADATLAP
A 2019-2020-AS TANÉVRE

1. Tanulmányi program adatai

1.1. Intézmény	Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem
1.2. Kar/Tanárképző Intézet	Kolozsvári Kar
1.3. Tanszék	Nemzetközi Kapcsolatok és Európai Tanulmányok Tanszék
1.4. Képzési szint	Egyetemi alapképzés
1.5. Tanulmányi program	Nemzetközi kapcsolatok és európai tanulmányok
1.6. Képzettség	Nemzetközi kapcsolatok és európai tanulmányok

2. Tantárgy adatai

2.2. Tantárgy címe		Az európai politikai gondolkodás története					
2.3. Tantárgyfelelős		Dr. Tonk Márton egyetemi tanár					
2.4. Szeminárium/gyakorlat felelőse		Drd. Török Ferenc					
2.5. Év	1	2.6. Félév	1	2.7. Tantárgy típusa (kötelező, opcionális, fakultatív)	K	2.8. Követelmény (vizsga, kollokvium)	V

3. Tantárgy célkitűzései

Tantárgyi általános célkitűzés: Szisztematikus és történeti bevezetés az európai politikai gondolkodás történetébe és fogalomrendszerébe; a politikai gondolkodás szerkezetéhez idomuló intellektuális rugalmasság kialakítása.

Tantárgyi sajátos célkitűzés: A politikatudományi terminológia megismerése magyar, román és angol nyelven, szakmai szövegek elemzése és adatbázisok használata által. A politikai gondolkodás kategória-rendszer alkalmazásának fejlesztése a hallgatóban.

4. Tartalom

Előadás	óraszám
1. A politikai gondolkodás fogalmának meghatározása: a politikai gondolkodás elmélete és története	2 óra
2. A politika jelenségvilága. A politikai gondolkodás szintjei	2 óra
3. Az európai politikai gondolkodás kezdetei: a görög (politikai) tapasztalat és gondolkodás	2 óra
4. Empíria és utópia a politikai gondolkodásban: Platón államutópiája	2 óra
5. A természetjogi gondolkodás kezdetei. A hatalommegosztás elve. Arisztotelész politikai gondolkodása	2 óra
6. Exkurzus: az emberi jog, a természetjog és a polgárjog fogalmainak elemzése	2 óra
7. Természeti állapot, emberi természet, célszerűség. A politikai közösség eredetéről	2 óra
8. Politikai gondolkodás a keresztény középkorban. Egyház és állam viszonya	2 óra
9. Politika és morál különválasztása. Politikai „siker” vs. politikai „morál” Machiavellinél	2 óra
10. Az állam megkülönböztető hatalma: az abszolutizmus és a szuverenitás fogalmai. Belső és külső szuverenitás (Jean Bodin)	2 óra
11. A politikai közösség és politikai gyakorlat Hobbes államelméletében	2 óra
12. Természetjog, belső jog, nemzetközi jog a koraújkori gondolkodásban (Grotius)	2 óra
13. A klasszikus liberalizmus meghatározása. A politika negatív fogalma	2 óra
14. Összegzés, következtetések, hatástörténeti vonatkozása. Az előadások főbb politikaelméleti fogalmainak áttekintése, ismétlése	2 óra
ALAPKÖNYVÉSZET	

- Bayer József: A politikai gondolkodás története. Osiris Kiadó, Budapest, 2005.
- Colțescu, Gabriel (coord.): Vocabular pentru societăți plurale / A plurális társadalmak szótára, ediție bilingvă, Polirom Kiadó, Iași, 2005.
- Gyurgyák János (szerk.): Mi a politika? Bevezetés a politika világába, Osiris Kiadó Budapest, 2004.
- Miller, David: Enciclopedia Blackwell a gândirii politice (The Blackwell Encyclopaedia of Political Thought), Humanitas Kiadó, Bukarest, 2006.
- Strauss, Leo: What is Political Philosophy? The University of Chicago Press, Chicago-London, 1988.
- Strauss, Leo – Cropsey, Joseph (ed.): A politikai filozófia története. Európa Kiadó, Budapest, 1994.

AZ ELŐADÁSOK KÖTELEZŐ KÖNYVÉSZETE

- Arisztotelész: Politika. Gondolat Kiadó, Budapest, 1984. 71-79. 135-147. 168-170.
- Bodin, Jean: Az államról. Gondolat Kiadó, Budapest, 1987. 73-81.117-119.
- Canning, Joseph: A középkori politikai gondolkodás története 300-1450. Osiris Kiadó, Budapest, 2002. 11-72. 182-194.
- Goodin, Robert – Klingemann, Hans-Dieter (szerk.): A politikatudomány új kézikönyve. Osiris Kiadó, Budapest, 2003. 61-73. (Almond, Gabriel: Politikatudomány: a tudományág története c. fejezet)
- Grotius, Hugo: A háború és béke jogáról. Kriterion Kiadó, Bukarest, 1973.
- Kymlicka, Will: Liberalism. In: Uő: Liberalism, Community and Culture. Clarendon Press, Oxford, 1991. 9-43.
- Locke, John: Második értekezés a polgári kormányzatról. Polis Kiadó, Kolozsvár, 1999. 41-74. 91-149.
- Mannheim, Karl: Ideológia és utópia. Osiris Kiadó, Budapest, 1996. 129-137. (Lehet-e a politika tudomány? c. fejezet)
- Miller, D. – Coleman, J. – Connolly, J. – Ryan, A.: The Blackwell Encyclopaedia of Political Thought. Blackwell Publishing, 1987. (<http://scholar.google.hu>)
- Németh György: A görög polisvilág államai; Xenophón, Platón, Sókratés. In: Zsarnokok utópiája. Atlantisz Kiadó, 1996. 19-31. 213-232.
- N. Rózsa Erzsébet: Az arab tavasz. A Közel- Kelet átalakulása. Osiris Kiadó, 2015.
- Platón: Összes művei. Európa Kiadó, Budapest, 1984. (Állam 369a-376c; 412c-417b; 427d-434d; 457d-465d; 471d-476c; 544a-577b)
- Tonk Márton: Bevezetés a középkori filozófia történetébe. Scientia Kiadó, Kolozsvár, 2005. 13-41.
- Machiavelli, Niccolò: A fejedelem; Beszélgetések Titus Livius első tíz könyvéről. In: Paczolay Péter-Szabó Máté (szerk.): Az egyetemes politikai gondolkodás története. Rejtjel Kiadó, Budapest, 1999.

Dokumentumok:

xxx: A Francia Nemzetgyűlés nyilatkozata az emberi és állampolgári jogokról (1789) – forrás: web

xxx: Az Európai Unió Alapjogi Chartája (2007) – forrás: web

xxx: Az Európai Unió Alkotmány szerződése. Az Amerikai Egyesült Államok Alkotmánya.

Más források:

- Sirin Ebadi: Mrs. Irán. A forradalom és a remény emlékirata. Ulpius Ház Könyvkiadó, Budapest, 2009.
- Yoris Luyendijk: Elkendőzött valóság. Közelkép a Közel-Keletről. Nyitott Könyvműhely Kiadó Kft., Budapest, 2008.

Szeminárium	óraszám
1. A politikai gondolkodás tárgya: politika jelenségvilága. A politikai jelenségek rekonstrukciója	1 óra
2. Helyzetek, példák, „esettanulmányok” a politikai gondolkodás szintjeinek megértésében	2 óra
3. A görög polisvilág bemutatása és annak következményei a politikai gondolkodásra	1 óra
4. Tapasztalati vagy elméleti „politikatudomány”? A tapasztalat szerepe a politikai cselekvésben	1 óra
5. Emberi jogok – mi végre? Jogok, avagy kötelezettségek	1 óra
6. Emberi és polgári jogok az Európai Unióban. Az EU-polgárjogok	2 óra
7. A kormányzás két koncepciója: Machiavelli és az antimachiavellisták	1 óra

8. Sikereség vagy moralitás? A politikai cselekvés természete	1 óra
9. Hogyan jön létre az állam és milyen funkciókat kell ellátnia? A klasszikus szerződéselméletek	1 óra
10. Állami szuverenitás és nemzetközi jog. Az államközi konfliktusok kérdése (bojkott, embargó, nemzetközi szankciók) – esettanulmányok	1 óra
11. Párt- és választási rendszer a mai Angliában. A „Westminster-modell”	1 óra
12. A szemeszter anyagának áttekintése, vizsgatételek bemutatása, megbeszélése	1 óra

KÖTELEZŐ KÖNYVÉSZET

- Arisztotelész: *Politika*. Gondolat Kiadó, Budapest, 1984. 71-79. 135-147. 168-170.
- Gyurgyák János: *Politikai ideológiák*, In: Gyurgyák János (szerk.): *Mi a politika? Bevezetés a politika világába*, Osiris Kiadó Budapest, 2004, p. 300-325.
- Kolakowski, Leszek: *Emberi jogok. Mi végre?*, In: *Kritika*, Budapest, 2004/2.
- Mannheim, Karl: *Ideológia és utópia*. Osiris Kiadó, Budapest, 1996. 129-137. (capitolul: Lehet-e a politika tudomány?)
- Németh György: *A görög polisvilág államai*; Xenophón, Platón, Sókratés. In: *Zsarnokok utópiája*. Atlantisz Kiadó, Budapest, 1996. 19-31. 213-232.
- Platón: *Összes művei*. Európa Kiadó, Budapest, 1984. (Állam 369a-376c; 412c-417b; 427d-434d; 457d-465d; 471d-476c; 544a-577b)
- Hampsher-Monk, Iain: *A History of Modern Political Thought : Major Political Thinkers from Hobbes to Marx*. Blackwell Kiadó, Oxford, 1993.

FAKULTATÍV KÖNYVÉSZET:

- Yousafzai, Malala: *Én vagyok Malala*. Libri Kiadó, Budapest, 2016.
- Kymlicka, Will: *Immigration, Multiculturalism, and the Welfare State Ethics*. In. *International Affairs*, Volume 20.3, Fall 2006
- Machiavelli, Niccolò: *A fejedelem*. Letölthető: Magyar Elektronikus Könyvtár: <http://mek.oszk.hu/00800/00867/00867.htm>

5. Vizsgára való jelentkezés előfeltételei

Az előadások és szemináriumok alkalmával jelenléti jegyzőkönyv készül. 70% fölötti jelenlét esetében a hallgató teljes értékű vizsgázónak tekinthető. 40-70% közötti jelenlét esetén a hallgató által elérhető maximális érdemjegy a 8-as. 40% alatti jelenlét esetében a hallgató maximálisan elérhető érdemjegye a 7-es, ugyanakkor pedig kétszeres mennyiségű vizsgatételből köteles teljesíteni az írásbeli vizsga időtartama alatt.

A kurzusokon való elégtelen, jegylevonással járó jelenlét szemináriumi többletvegyenység végzésével ellensúlyozható.

6. Értékelési kritériumok, módszerek és arányok

Felmérési módszer:

- Írásbeli vizsga (végső érdemjegy 70%-a)
- Szemináriumi aktivitás (végső érdemjegy 30%-a)

Dátum: 2019.10.15.

Tantárgyfelelős aláírása:

Gyakorlati órák felelősének aláírása:

Tanszékvezető aláírása: